

STEVE JONES

NEREDEYSE BİR BALİNA

- türlerin kökenine güncel bir bakış -

TÜRKÇESİ: LEVENT CAN YILMAZ

GINKGO BİLİM

İÇİNDEKİLER

TÜRLERİN KÖKENİ DÜŞÜNCESİNE İLİŞKİN İLERLEYİŞİN TARİHSEL ÖZETİ	17
TÜRLERİN KÖKENİ ÜZERİNE / GİRİŞ	33
BÖLÜM I / EVCİLLEŞTİRME ETKİSİNDE DEĞİŞİM	59
BÖLÜM II / DOĞANIN ETKİSİNDE DEĞİŞİM	83
BÖLÜM III / VAR OLMA SAVAŞI	101
BÖLÜM IV / DOĞAL SEÇİLİM; YA DA EN UYGUNLARIN KALIMI	119
BÖLÜM V / DEĞİŞİMİN YASALARI	163
BÖLÜM VI / TEORİNİN GÜÇLÜKLERİ	185
BÖLÜM VII / İÇGÜDÜ	219
BÖLÜM VIII / HİBRİTLİK	253
BÖLÜM IX / YERBİLİMSEL BELGELERİN YETERSİZLİĞİ ÜZERİNE	281
BÖLÜM X / CANLI VARLIKLARIN YERBİLİMSEL ARDIŞIMI ÜZERİNE	311
BÖLÜM XI / COĞRAFİ DAĞILIM	341
BÖLÜM XII / COĞRAFİ DAĞILIM -DEVAM	371
BÖLÜM XIII / ORGANİK VARLIKLARIN KARŞILIKLI AKRABALIKLARI; BİÇİMBİLİM (MORFOLOJİ); EMBRİYOLOJİ; GÜDÜK ORGANLAR	393
PERDE ARASI / BİR BALİNA GİBİ Mİ?	437
BÖLÜM XIV / ÖZET VE SONUÇ	465
AYRINTILI OKUMA ÖNERİLERİ	491
GİRİŞ	495
DİZİN	505

Alex ve Anna Trench için...

DOĞAL SEÇİLİM YOLUYLA VEYA
HAYATTA KALMA MÜCADELESİ SÜRECİNDE
DESTEKLENEN SOYLARIN KORUNMASIYLA

TÜRLERİN KÖKENİ ÜZERİNE

DR. CHARLES DARWIN, M.A.

KRALİYET DERNEĞİ, JEOLJİ DERNEĞİ, LINNAEUS DERNEĞİ VS ÜYESİ
M.S. BEAGLE'IN DÜNYA SEYAHATI SIRASINDAKİ ARAŞTIRMA
GÜNLÜKLERİ'NİN YAZARI

LONDRA
JOHN MURRAY, ALBEMARLE SOKAĞI
1859

I. BÖLÜM

EVCİLLEŞTİRME ETKİSİNDE ÇEŞİTLENME

Çeşitliliğin Nedenleri – Alışkanlıkların Etkisi – Büyüme İltisi – Kalıtım – Evcil Varyetelerin Karakteri – Varyeteler ile Türleri Ayırma Zorluğu – Evcil Varyetelerin, Bir veya Birden Çok Türe Dayanan Kökeni – Evcil Güvercinler, Farkları ve Kökenleri – Eski Çağlarda Uygulanan Seçilim İlkesi, Onun Sonuçları – Yöntemsel ve Bilinçsiz Seçilim – Evcil Üretimlerimizin Bilinmeyen Kökeni – İnsanın Seçilim Yetisine Elverişli Koşullar.

II. BÖLÜM

DOĞA ETKİSİNDE ÇEŞİTLENME

Değişkenlik – Bireysel Farklar – Şüpheli Türler – Geniş yayılım gösteren, çok yaygın ve sık rastlanan türler, en fazla çeşitlenenlerdir – Herhangi bir yörede daha büyük cinslere mensup türler, küçük cinslere mensup olanlardan daha fazla çeşitlenir – Daha büyük cinslere mensup türlerden birçoğu, eşit olmayan düzeylerde de olsa yakından bağlantılı olmaları ve sınırlı yayılma alanları içermeleri bakımından varyetelere benzer.

III. BÖLÜM

VAROLUŞ MÜCADELESİ

Doğal seçim ile ilişkisi – Bu kavramın geniş anlamda kullanımı – Çoğalmanın geometrik kuvvetleri – Doğallaşmış hayvanlarda ve bitkilerde izlenen hızlı çoğalma – Çoğalmayı sınırlayan etkenlerin doğası – Rekabet tümeldir – İklimin etkileri – Birey sayısından korunmak – Doğadaki tüm hayvanların ve bitkilerin karmaşık ilişkileri – En şiddetli yaşam mücadelesi, türdeş bireyler ile varyeteler arasında olur; aynı cinse mensup türler arasında da çoğu zaman şiddetlidir – En önemli ilişki, organizma ile organizma arasında olandır.

IV. BÖLÜM

DOĞAL SEÇİLİM

Doğal Seçilim – gücünün, insanın uyguladığı seçim ile karşılaştırılması – çok önem taşımayan karakterler üzerindeki gücü – her yaşta ki ve her iki eşey üzerindeki gücü – Eşeyssel Seçilim [Cinsel Seçilim] – Aynı türe mensup bireyler arasında, Soy dışı çaprazların yaygınlığı üzerine – Doğal Seçilime elverişli ve elverişsiz koşullar, diğer bir deyişle soy dışı çaprazlama, yalıtım, birey sayısı – Yavaş etkisi – Doğal Seçilimden kaynaklanan Tükenme – Karakter Iraksaması, dar bir alanda yaşayan sakinlerin çeşitliliği ve doğallaştırma ile bağlantılıdır – Doğal Seçilimin, Karakter Iraksaması ve Tükenme yoluyla, ortak bir ebeveynin torunları üzerinde gösterdiği etki – Tüm organik varlıkların Gruplaşmasını açıklar.

V. BÖLÜM

ÇEŞİTLENME YASALARI

Dış koşulların etkisi – Kullanmanın ve kullanmamanın, doğal seçimle birleşmesi – Aklimatizasyon – Büyüme ilintisi – Büyümenin karşılanması ve ekonomisi – Hatalı ilinti – Çoklu, güdük ve düşük düzenlenimli yapılar değişkendir – Alışılmadık bir gelişim gösteren parçalar son derece değişkendir: türe ilişkin karakterler, cinse özgü olanlardan daha değişkendir: ikincil eşeyssel karakterler değişkendir – Aynı cinse mensup türler benzer bir çeşitlenme sergiler – Çok eskiden kaybedilmiş karakterlere dönüşler – Özet.

VI. BÖLÜM

KURAMA İLİŞKİN SIKINTILAR

Değişerek türeme kuramına ilişkin sıkıntılar – Geçişler – Geçiş varyetelerinin yokluğu veya seyrekliği – Yaşama alışkanlıklarındaki geçişler – Aynı tür kapsamında çeşitlenmiş alışkanlıklar – Yakınlarından çok farklı alışkanlıklara sahip olan türler – Son derece kusursuz organlar – Geçiş yolları – Sıkıntı yaratan olgular – *Natura non facit saltum* – Çok az önem taşıyan organlar – Her olguda tamamıyla kusursuz olmayan organlar – Doğal Seçilim kuramı, Çeşit Birliği yarasını ve Varoluş Koşulları yarasını kapsar.

VII. BÖLÜM

İÇGÜDÜ

İçgüdüler alışkanlıklara benzetilebilir, ancak ikisi farklı kökenlere sahiptir – İçgüdüler kademelenmiştir – Yaprak bitleri ve karıncalar – İçgüdüler değişkendir – Evcil içgüdüler, kökenleri – Guguk kuşunun, devekuşunun ve asalak arıların doğal içgüdüler – Köle-yapıcı karıncalar – Kovan-arılarının petek gözü yapma içgüdü – Doğal Seçilim kuramı kapsamında İçgüdülere ilişkin sıkıntılar – Kısır veya steril böcekler – Özet.

VIII. BÖLÜM

MELEZLİK

İlk çaprazların ve melezlerin kısırlılığı arasındaki fark – Kısırlık düzeyi değişkendir, tümel değildir, soy içi üremeden etkilenir, evcilleştirme yoluyla ortadan kaldırılır – Melezlerin kısırlığını belirleyen yasalar – Kısırlık özel bir donatı olmayıp, başka farklarla birlikte rastlantsal olarak ortaya çıkar – İlk Çaprazlarda ve Melezlerde Kısırlığa yol açan Etkenler – Değişen yaşam koşulları ile çaprazlaşmanın etkileri arasındaki paralellik – Çaprazlanan Varyetelerin ve onların Kıрма yavrularının üretkenliği tümel değildir – Melezlerin ve kıрма ırklarının, üretkenliklerinden bağımsız olarak karşılaştırılması – Özet.

IX. BÖLÜM

JEOLOJİK KAYITLARIN YETERSİZLİĞİ ÜZERİNE

Günümüzde ara varyetelerin yokluğu üzerine – Tükenmiş ara varyetelerin doğası ve sayısı üzerine – Geçen zamanın, çökelme ve erozyon oranlarının işaret ettiği uzunluğu üzerine – Paleontolojik koleksiyonlarımızın yetersizliği üzerine – Jeolojik formasyonların kesintili olması üzerine – Herhangi bir formasyonda ara varyetelerin yokluğu üzerine – Tür gruplarının aniden ortaya çıkması üzerine – Bu grupların, bilinen en alt fosilli katmanlarda aniden ortaya çıkması üzerine.

X. BÖLÜM

ORGANİK VARLIKLARIN JEOLOJİK ARDIŞIKLIĞI ÜZERİNE

Yeni türlerin yavaşça ve birbiri ardına ortaya çıkması üzerine – Bu türlerin farklı değişim oranları üzerine – Bir kez ortadan kalan türler tekrar ortaya çıkmaz – Tür gruplarının ortaya çıkması ve kaybolması, tekil türler ile aynı genel kurallara tabidir – Tükenme üzerine – Yaşam biçimlerinin, dünyanın dört bir yanında eşzamanlı değişmesi üzerine – Tükenmiş türlerin birbirleriyle ve yaşayan türlerle olan yakınlıkları üzerine – Eski formların gelişim durumları üzerine – Aynı alanın sınırları içerisinde aynı çeşitlerin ardışıklığı üzerine – Bu ve önceki Bölümün Özeti.

XI. BÖLÜM

COĞRAFİ DAĞILIM

Mevcut dağılım, fiziksel koşulların farklı olmasıyla açıklanamaz – Bariyerlerin önemi – Aynı kıtanın üretimleri arasındaki yakınlık – Yaratılma merkezleri – Dağıtım yolları, iklimde ve karaların seviyesinde meydana gelen değişimler yoluyla ve arazi yollarla – Dağıtım, Buzul çağ süresince dünyanın her yerinde eşkapsamlı olmuştur.

XII. BÖLÜM

COĞRAFİ DAĞILIM – DEVAMI

Tatlı-su üretimlerinin Dağılımı – Okyanus adalarının sakinleri üzerine – Batrakıyanların ve kara Memelilerinin yokluğu – Adalardaki sakinlerin, en yakın ana karadakilere ilişkisi üzerine – En yakın kaynaktan kolonizasyon ve sonrasında değişme üzerine – Bu ve önceki Bölümün Özeti.

XIII. BÖLÜM

ORGANİK VARLIKLARIN ORTAK YAKINLIKLARI: MORFOLOJİ: EMBRİYOLOJİ: GÜDÜK ORGANLAR

SINIFLANDIRMA, gruplar altında sıralanmış gruplar – Doğal sistem – Sınıflandırmaya ilişkin kuralların ve sıkıntılarının, değişerek türeme kuramına göre açıklaması – Varyetelerin sınıflandırılması – Sınıflandırmada daima soy kavramı kullanılır – Analogik veya uyarlanımsal karakterler – Yakınlıklar genel, karmaşık ve radyal yayılımlıdır – Tükenme, grupları ayırır ve belirler – MORFOLOJİ, aynı sınıfın üyeleri ve aynı bireyin parçaları arasındaki – EMBRİYOLOJİ, yasaları, çeşitliliklerin erken bir yaşta devreye girmemesi ve yakın bir yaşta kalıtımla kazanılması ile açıklanır – GÜDÜK ORGANLAR; kökenleri açıklanır – Özet.

XIV. BÖLÜM

SON ÖZET VE SONUÇ

Doğal Seçilim kuramının içerdiği sıkıntıların yeniden özetlenmesi – Bu kuramı destekleyen genel ve özel koşulların yeniden özetlenmesi – Türlerin değişmez olduğu yönündeki genel kanının nedenleri – Doğal seçim kuramı nereye kadar genişletilebilir – Benimsenmesi durumunda doğa tarihi çalışmalarına Etkisi – Son Sözler.

Bunu düşünmemek ne büyük bir aptallık!”

T.H. Huxley, *Türlerin Kökeni*’ni okumasının
ardından yaptığı yorum.

“Kişi kesinliklerle başlarsa gideceği yer kuşkulardır; ama kuşku-
larla başlayacak kadar doygun ise,
kesinliklere ulaşır.”

Bacon, Öğrenmenin İlerleyişi